

KALATALOUDEN KESKUSLIITTO

CENTRALFÖRBUNDET FÖR FISKERIHUSHÅLLNING

Suomen Kalastuslehti • Kalastaja • Fiskeritidskrift för Finland

Malmin kauppatie 26 00700 Helsinki - Malms handelsväg, 26 00700 Helsingfors
Puh (09) 6844 590. Fax (09) 6844 5959. kalastus@ahven.net. fiskeri@ahven.net.
www.ahven.net

Maa- ja metsätalousministeriölle 13.5.2015

VIITE Lausuntopyyntönne 2.4.2015, MMM022:00/2008
ASIA Lausunnon antaminen luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kalastuksesta

LAUSUNTO

Kalatalouden Keskusliitto kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa asiasta seuraavaa:

1 § Kalojen rauhoittaminen

Rauhoitussäännös on lähtökohdiltaan oikea, mutta tavallisen kalastajan kannalta valitettavan vaikeasti tulkittava. Säännöksen viestintä tulee olemaan vaikeaa.

Nieriän rauhoitus on kirjoitettu tavalla, joka on mahdollista käsittää väärin. Säännöksessä tulisi kirjoittaa auki, että nieriä on ympärivuotisesti rauhoitettu Kuolimossa ja Ala-Saimaassa. Asian taustaan vihkiytymätön voi muuten helposti saada käsityksen, että rauhoitus tälläkin alueella on voimassa vain syys-, loka- ja marraskuussa. Asia on korjattavissa jakamalla 1 § 3 kohdan kahdeksi eri kohdaksi, jossa toinen käsittelee Kuolimoa ja Ala-Saimaata ja toinen muuta Vuoksen vesistöä.

2 § Kalojen sallitut pyyntimitat

Istutetun järvilohen ja taimenen alamitan tulisi olla sama, 50 cm. Monelle kalastajalle taimenen ja lohen erottaminen toisistaan on haasteellista. Korkea alamitta istutetulle kalalle on vaikeasti perusteltavissa, koska kalat on istutettu kalastettavaksi. Liian tiukka sääntely istutetun kalan osalta johtaa istutusten loppumiseen. Kuhan alamitan tulisi olla merellä ja sisävesillä sama, 40 cm. Kuha ei ole sisävesillä eikä merialueellakaan biologisessa mielessä uhanalainen, eikä korkealle alamitalle ole tarvetta. Sääntelyssä tulisi pyrkiä yhdenmukaisuuteen aina, kun erilaiselle alamitalle ei ole perusteltua tarvetta. Pidämme hyvänä, että Saaristomeren ammattikalastajille on säädetty siirtymäsäännös kuhan alamitan osalta. Olisi harkittava, voisiko kaupallisia kalastajia koskien olla pysyvästikin poikkeava alamittasääntö, niin että 1-luokan kaupallinen kalastaja voisi pyytää kuhaa 37 cm alamitalla.

3 § Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

ELY-keskuksen päätöksenteko pyyntimitoista tulee sitoa kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan. Poikkeamisvaran tulisi olla kaksikymmentä prosenttia, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa tehdä vaikuttavia alueellisia poikkeamia.

Tällä on erityisesti merkitystä sellaisissa koskikalastuskohteissa, joiden pinta-ala on pieni mutta kalastuspaine suuri. Esimerkkinä tällaisesta koskikalastuspaikasta voidaan mainita Siuronkoski Nokialla. Kalastettavaksi tarvitaan näissä paikoissa rasvaeväleikattuja taimenia. Kaupallisten taimenen tuottajien viesti on, että yli 40 cm taimenia ei kannata taloudellisessa mielessä kasvattaa. Jos rasvaeväleikatun taimenen alamitaksi säädetään 50 cm, niin 20 % poikkeamisvaltuus ELY-keskukselle mahdollistaa näissä erikoiskohteissa 40 cm alamitan käyttöönoton. Asetuksessa tulee mainita, että ELY-keskuksen on myönnettävä lupa 40 cm alamittaan rasvaeväleikatuille taimenille ns. korttikoskikohteissa, jos omistaja/haltija sitä hakee.

4 § Saaliskiintiöt

Saaliskiintiö tulisi säätää kuhalle ja taimenelle, 1- 2 kpl/vuorokausi. Saaliskiintiön tulee koskea vain yleiskalastusoikeudella (kalastonhoitomaksun nojalla) kalastavia, muttei omistukseen tai omistajan lupaan perustuen kalastavia.

Saaliskiintiö on istutetun (rasvaevättömän) järvilohen osalta kyseenalainen ja se tulee poistaa asetuksesta. Jos kiintiölle on jollakin alueella tarvetta, voi ELY-keskus antaa sitä koskevan määräyksen.

5 § Määritelmät

Pintaverkon määritelmä on ehdotuksessa lähempänä kansantajua kuin voimassa olevassa asetuksessa oleva määritelmä 3 m. Kuitenkin poikkeama yleiskielisestä tulkinnasta on edelleen 1,5 m. Yleinen käsitys on, että pintaverkko on pinnassa, ei 1,5 metriä sen alapuolella.

Pintaverkon määritelmä aiheuttaa vaikeuksia kalastukselle matalilla alueilla, kun tämän säännöksen yhdistää ehdotettuun 12 §:n 4 momenttiin. 12 § ei sisällä määritelmää, milloin kalastus katsotaan kohdistuvan taimeneen. Määritelmä tästä olisi lisättävä, jotta 5 §:n ja 12 §:n yhteisvaikutuksena ei ole kaikenlaisen verkkokalastuksen kieltäminen.

6 § Solmuvälin mittaaminen

Pidämme pykälän muotoilua onnistuneena siinä mielessä, että keskitytään yhteen mittaustapaan. Mittaustapa on yhteneväinen pyydysten myynnissä käytettyyn ilmoittamistapaan.

7-9 § Pyydysten merkintä

Säännöksessä ei ole merkittävää muutosta voimassa olevaan sääntelyyn. Kalastajilta on tullut palautetta, että verkkojen merkintä molemmista päistä ei aina ole käytännön syistä perusteltua, ja lipun käyttö molemmissa päissä saattaa esimerkiksi pimeällä vaikeuttaa vesillä liikkujan päättelyä verkon sijainnista.

Merkintävaatimusta tulee muuttaa ainakin siten, että pyydysten molemmissa päissä tulee olla samanväriset liput.

Syvälle asetettavien verkkojen osalta pitäisi säätää, että pyydys voidaan merkitä vain sisemmästä päästä, jos ulompi pää on yli 20 metrin syvyydessä. Näin olisi vältettävissä ongelma, että pyydys itsessään ei haittaa eikä häiritse vesiliikennettä, mutta merkintävaatimuksen noudattaminen aiheuttaa turvallisuusriskin vesiliikenteelle.

Katiskojen kohdalla säädetty merkintätapa on turhan tiukka, kohomerkintä olisi riittävä.

12 § Verkkokalastusta koskevat määräykset

Säännös on verkkokalastusta turhan rajoittava, kun kielletään vahvalankaiset verkot 50 metrin etäisyydellä meren rannasta. Sää. Rajoituksen tarve tulisi perustella paremmin ja sen odotettavissa olevaa vaikuttavuutta tukea tutkimustiedolla. Vähintään pitäisi rajata kaupalliset kalastajat rajoituksen ulkopuolelle.

Verkkokalastuksen kieltäminen esitetyllä tavalla on ylimitoitettu vaelluskalan suojaamisen tarkoituksessa, mutta samalla on otettava huomioon, että säännös estää muunkin kalan kalastusta. Arviolta 70-80 % ahvenen ja kuhan saaliista saadaan rantavyöhykkeeltä. Myös hauen kalastus estyy, koska se tehdään suurelta osin vahvalankaisimmilla verkoilla.

Säännöksessä ei ole määritelmää, milloin kalastus katsotaan olevan taimenen kalastusta. Tämä määritelmä tulee lisätä, jotta säännöksen tulkinta olisi mahdollista.

13 § Isorysäpyyntiä koskevat määräykset

Säännöksen sisällyttäminen asetukseen on kyseenalaista ja epä johdonmukaista, kun kaupalliseen kalastukseen tarkoitetut pyydyskäytöt on muutoin määritelty laissa.

Säännöksessä pitää avata, milloin on kyse lohen ja taimenen pyynnistä. Kalastuksenvalvoja ei voi tätä määrittelyä tehdä, jolloin säännöksen valvonta on mahdotonta.

14 § Kalastus Vuoksen vesistöissä

Pykälän sanamuoto on ristiriidassa sen tarkoituksen kanssa. Mikäli on tarkoitettu kieltää kalatäkyisellä koukkupydyksellä kalastamisen kohoa käyttäen tai ilman kohoa, ei säännöksessä tule olla mainintaa kohojen käyttämisestä.

Asetuksesta puuttuvat asiat

Asetuksessa tulisi säätää suhteesta, jossa kalastonhoitomaksuvarat jaetaan. Omistajakorvausten osuus tulee määrätä sitovasti, koska nämä korvaukset ovat osa omistajien perustuslain mukaisesta omaisuudensuojasta. On pidettävä mielessä, että korvaus on ollut edellytys yleiskalastusoikeuksien laajentamiselle, eikä siten ole hyväksyttävää, ettei korvauksen pysyvyys ole millään tavalla varmistettu.

Asetukseen voisi harkita lisättäväksi säännös, joka määrittelee seisovien pyydysten suurin sallittu kokemisväli. Etenkin verkkojen osalta tämä on tarpeen kalastuksenvalvonnan kannalta. Kalastuksenvalvoja voisi tällaisen säännöksen avulla päätellä, milloin verkkopyydys on hylätty ja siten poistettava. Myös eläinsuojelullisesta näkökulmasta säännös olisi perusteltavissa.

Helsingissä 13. päivänä toukokuuta 2015

Markku Myllylä
Toiminnanjohtaja

Jenny Fredrikson
Lakimies